

**DEBRECENI
EGYETEM**

HTDI

Neveléstudományi Doktori Program

Alapinformációk

- A doktori képzés időtartama nyolc félév, amely (1) képzési és kutatási, valamint (2) kutatási és disszertációs szakaszból áll.
- A doktori képzésben az őszi félév szeptember 1-től január 31-ig, a tavaszi félév február 1-től augusztus 31-ig tart.

Félévek	Teljesítendő főbb feladatok
1. félév	<ul style="list-style-type: none"> Első elméleti fejezet 1.0-ás verziója Egy interjú felderítő vizsgálaton vagy másodelemzésen alapuló tanulmány Kutatási terv elkészítése
2. félév	<ul style="list-style-type: none"> Második elméleti fejezet 1.0-ás verziója Egy interjú felderítő vizsgálaton vagy másodelemzésen alapuló tanulmány Kutatási terv véglegesítése, amelynek része a saját mérőeszköz
3. félév	<ul style="list-style-type: none"> Harmadik elméleti fejezet 1.0-ás verziója Az empirikus próbavizsgálatok publikálása
4. félév	<ul style="list-style-type: none"> Negyedik elméleti fejezet 1.0-ás verziója Tézisdolgozat és véglegesített mérőeszköz elkészítése
5. félév	<ul style="list-style-type: none"> Empirikus adatfelvétel elvégzése Első empirikus fejezet 1.0-ás verziója
6. félév	<ul style="list-style-type: none"> Második empirikus fejezet 1.0-ás verziója Az első empirikus fejezet eredményeinek publikálása
7. félév	<ul style="list-style-type: none"> Harmadik empirikus fejezet 1.0-ás verziója A második empirikus fejezet eredményeinek publikálása
8. félév	<ul style="list-style-type: none"> Összegző fejezet elkészítése A harmadik empirikus fejezet eredményeinek publikálása
9. félév	<ul style="list-style-type: none"> Műhelyvita dolgozat beadása Műhelyvita megtartása és sikeres teljesítése
10. félév	<ul style="list-style-type: none"> A végleges PhD dolgozat beadása

Tudományos profilok

- Kérjük, hogy a legelső szemeszternyitóra mindenki úgy érkezzon, hogy már van ORCID azonosítója és jelentkezett az MTMT-be a Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet színeiben!
- ORCID regisztráció: <https://orcid.org/register>
- MTMT regisztráció: <https://m2.mtmt.hu/frontend/#>
- Továbbá az Academia.edu, ResearchGate, LinkedIn és IDEA regisztrációt is ajánljuk minden doktorandusz szíves figyelmébe!

Képzési-kutatási szakasz (1-4. félév)

Főkéllégiumok (8x2 kredit) + főkéllégiumi dolgozatok (4x3 kredit)

- A főkéllégiumok teljesítése és a hozzá tartozó főkéllégiumi dolgozat megírása az első négy félév teljesítéséhez kötelező.
- A teljesítés módja: aktív részvétel az összes főkéllégiumi előadáson, valamint az egyik főkéllégiumhoz kapcsolódó, publikáció színvonalú, szisztematikus szakirodalmi feldolgozás műfajú dolgozat benyújtása félévenként, melyek egyenként egy disszertáció fejezet alapját képezik.
- Főkéllégiumi előadások:
 - Társadalom- és művelődéstörténet, Pedagógia- és oktatástörténet
 - Az oktatás társadalomelmélete, Nevelés- és oktatáselmélet
 - Komparatív oktatáspolitikai, Emberi erőforrás kutatások
 - Az oktatás és nevelés alrendszerének kutatásai, Szakmódszertani kutatások

Összehasonlító pedagógia (3x3 kredit)

- angol /német / francia
- Az I-II. évfolyamnak a négy félév alatt három kurzus teljesítése kötelező.

Kutatási szeminárium (4x6 kredit)

- Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmányszöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat.
- Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás.

Oktatáskutatás módszertana (elmélet) (4x3 kredit)

- 1. félév: a) Bevezetés a társadalomtudományi kutatásokba I.
+ b) A szisztematikus szakirodalomelemzés módszertana
- 2. félév: Bevezetés a társadalomtudományi kutatásokba II.
- 3. félév: (Oktatás)Statisztikai forrásismeret
- 4. félév: Online survey kérdőívek és SPSS elemzések

Kutatásmódszertan (gyakorlat) (4x3 kredit)

- 1-2. félév: SPSS I-II.
- 3. félév: Atlas.ti szövegelemző szoftver
- 4. félév: Az Országos kompetenciamérés elemzési lehetőségei

- **Témavezetői konzultáció** (4x3 kredit): A doktoranduszok feladata, hogy félévente legalább 5 témavezetői konzultációról készítsenek egy rövid, pontokba szedett emlékeztetőt, amelyet minden félév végéig – a témavezető aláírásával ellátva – töltsenek fel a programtitkár által megadott felületre.
- **Konferencia (hazai, nemzetközi)** (4x3-5 kredit)
- **Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)** (4x3-5-10 kredit)
- **Tantárgy- és oktatásfejlesztés:** csak ösztöndíjas hallgatóknak, ezen belül a tanári ösztöndíjasoknak kötelező (4x2 kredit)
- **Minor kurzusok** (2x2 kredit): a négy félév alatt 2 kurzus teljesítése kötelező

Választható tanegységek és kötelezően választható kurzusok

- I-II. évf.: a négy félév során három kutatócsoport munka és egy kutatás- és tudományszervezési készségfejlesztés tárgy teljesítése kötelező, félévenként minimum egy tárgy.
- **Kutatócsoport munka** (3x3 kredit): CHERD kutatások; Tanuló közösségek és társadalmi innovációk (LearnInnov); Zenepedagógiai kutatások...
- **Kutatás- és tudományszervezési készségfejlesztés** (3 kredit): Szakirodalmi olvasó szeminárium; Elektronikus kiadványkészítés; Disszeminációs tevékenység, Conference Tandem, Konferenciaszervezés...

Komplex vizsga

- A komplex vizsga a doktori képzés során, a **negyedik félév végén**, a képzés képzési és kutatási szakaszának lezárásaként és a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként teljesítendő vizsga, amely **méri és értékeli a tanulmányi és kutatási előmenetelt**.
- A komplex vizsgára bocsátás feltétele a doktori képzés „képzési és kutatási szakaszában” (első négy félév) **legalább 90 kredit és valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése**. Publikációs követelmény: a felvételi óta legalább egy megjelent/megjelenésre elfogadott publikáció a kutatott téma tárgyában.
- A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („**elméleti rész**”), a másik részben a vizsgázó tudományos előrehaladásáról ad számot („**disszertációs rész**”).

- **A komplex vizsga elméleti részében** a doktorandusz a vonatkozó tudományág szakirodalmában való tájékozottságáról, aktuális elméleti és módszertani ismereteiről ad számot. A komplex vizsga elméleti részében a vizsgáló két tárgyból/témakörből tesz vizsgát.

<https://humandi.unideb.hu/index.php/nevelestudomanyi-doktori-program-komplex-vizsga-tetelsor-2018-utan-vegzettek-0>

- **A komplex vizsga második részében** a vizsgáló előadás formájában ad számot szakirodalmi ismereteiről, beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését.
- A doktori képzés ötödik félévére a doktorandusz csak a komplex vizsga sikeres teljesítése után jelentkezhet be. **A vizsga akkor lehet eredményes, ha a jelölt meggyőzően bizonyítja, hogy a magyar és nemzetközi szakirodalomban való jártassága, elméleti olvasottsága, szaknyelv ismerete és kutatómódszertani felkészültsége alapján két éven belül képes jó minőségű doktori disszertációt írni.**

Tézisdolgozat

- A tézisdolgozat a disszertáció szakirodalmi háttérének feldolgozását és a kutatás módszertani kérdéseit tartalmazza. A tézisdolgozat terjedelme a készülő disszertáció csaknem fele.
- A komplex vizsgát megelőzően a tézisdolgozatot egy felkért opponens és a témavezető értékeli.
- A tézisdolgozat építőkövei:
 - ✓ Minden félévben egy **főkollégiumi dolgozat** elkészítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.
 - ✓ Az 1. félév végére a doktoranduszok elkészítik saját **kutatási tervüket** minimum 40.000 karakter terjedelemben.
 - ✓ A 2. félév végére a doktoranduszok elkészítik a **mérőeszköz gyűjteményüket**, továbbá beküldik a frissített végleges kutatási tervüket, amelynek része a **saját mérőeszköz** (kérdőíves adatfelvétel komplett kérdőíve vagy interjú kutatás komplett interjú vázlata).

A fokozatszerzési eljárás

- A fokozatszerzési eljárás a doktori képzésnek **a komplex vizsgát követő második, kutatási és disszertációs szakasza.**
- A doktorandusznak **a komplex vizsgát követő három éven belül be kell nyújtania a doktori értekezés végleges (előzetes vita utáni) változatát.** Ez a határidő kérelem alapján, a tudományterületi doktori tanács döntésével, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható, feltéve, hogy a hallgató kötelezettségének szülés, továbbá baleset, betegség vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem tud eleget tenni.

Kutatási-disszertációs szakasz (5-8. félév)

- Kutatási szeminárium (4x6 kredit)
- Adatbázis bemutatás I-II. (5-6. félév) (2x4 kredit)
- Táblázat- és ábrajegyzék bemutatás (7. félév) (1x4 kredit)
- Irodalomjegyzék bemutatás (8. félév) (1x4 kredit)
- Kutatásmódszertan gyakorlat (statisztikai elemzések) (4x3 kredit)
- Kutatásszervezési készségfejlesztés (4x4 kredit): Adatfelvételi menedzsment, kutatásszervezés (5. félév), Adatértelmezés (Discussion írás) (6. félév), Cikkírás módszertana (7. félév), Tézisfüzet és disszertáció előkészítő szeminárium (8. félév)
- Témavezetői konzultáció (4x3 kredit)
- Konferencia (hazai, nemzetközi) (4x3-5 kredit)
- Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált) (4x3-5-10 kredit)
- Ösztöndíjasoknak kötelező: CHERD kutatások, Disszeminációs tevékenység, Tantárgy- és oktatásfejlesztés

Disszertáció-fejezet védés (4x6 kredit):

A komplex vizsgát sikeresen teljesítő doktoranduszok félévente egy új fejezetet készítenek a disszertációjukból, melyet a témavezető és egy bíráló véleményez a következő szempontok szerint: a tézisdolgozatához képest valóban új fejezetet nyújtott-e be a doktorandusz, logikusan illeszkedik-e a doktorandusz tézisdolgozatához és kutatási tervéhez az új fejezet, megfelel-e egy doktori értekezéstől elvárható szakmai színvonalnak az új fejezetben bemutatott szöveg, mik az új fejezet értékei, milyen pontosítani, javítani és kiegészíteni valók szükségesek az új fejezettel kapcsolatos további munka során.

Előzetes vita

- Az értekezést **a munka végső formába öntése előtt** – a doktori iskola minőségbiztosítási tervében rögzített módon – előzetes vitára bocsátják.
- **A doktori előzetes vitára való jelentkezés** a csokcintia@gmail.com e-mail címen keresztül lehetséges, a következő dokumentumok megküldésével: 1) a témavezető által jóváhagyott elővita dolgozat (PDF-ben), 2) elővita dolgozat irodalomjegyzék nélkül (PDF-ben, ezt küldjük szövegellenőrzésre), 3) MTMT-ből lementett publikációs lista.
- Az előzetes vitára benyújtott értekezést a programtitkár – bírálókat **előtt** – **szövegegyezés keresés** céljából megküldi az Egyetemi és Nemzeti Könyvtárnak.
- A bizottság értékeli a jelölt **tudományos munkásságát** és az **értekezését**.

Publikációs követelmények

- A doktori fokozatszerzésig a doktoranduszoknak minimum öt nívós, hazai és nemzetközi folyóiratban és/vagy lektorált kötetben közzétett publikációt kell összegyűjteniük. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos bizottságainak 2013-ban elfogadott és az MTA honlapján közzé tett folyóiratok listáját tartjuk irányadónak, de az öt publikáció közül vagy (1) egy darabnak Scopusban jegyzett, Q1-Q2 folyóiratban, vagy (2) kettő darabnak Scopusban jegyzett, Q3-Q4 folyóiratban, vagy (3) négy darabnak a Central European Journal of Educational Research (CEJER) vagy a Hungarian Educational Research Journal (HERJ) című folyóiratokban vagy további idegennyelvű folyóiratokban szükséges megjeleníteni. További publikációk elhelyezhetők az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottsága által felsorolt folyóiratok bármelyikében vagy lehetnek lektorált könyvfejezetek, tanulmányok.
- Hasznos linkek:
 - ✓ Scimago Journal & Country Rank: <https://www.scimagojr.com/>
 - ✓ [Q1-Q4 besorolású folyóiratok excell táblázatban](#)
- Az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottsága által mértékadónak tekintett neveléstudományi folyóiratok: <https://mta.hu/doktori-tanacs/az-mta-ii-filozofiai-es-tortenettudomanyok-osztalyanak-a-doktori-eljarasra-vonatkozo-kovetelmenyei-105379>

Az értekezés leadásának menete

- Az értekezés leadására kizárólag az abszolutórium megszerzését követően és a komplex vizsga letételétől számított három éven belül van lehetőség.
- Az alábbi dokumentum tartalmazza az értekezés végső leadásának menetét:
https://btkphd.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/fokozattajek2016utan.pdf
- A Bölcsészettudományi Doktori Tanács honlapján minden szükséges dokumentum elérhető: <https://btkphd.unideb.hu/hu/node/223> (pl. tézisfüzetek tartalmi és formai követelményei, tézisfüzet címlapja, értekezés belső címlapja, önálló tudományos munkásság igazolása, publikációk feltöltése és igazolása - DEA...)
- A végső beadás előtt 10 munkanappal mindenki küldje el a Neveléstudományi Doktori Program vezetőjének, Pusztai Gabriella professzor asszonynak (gabriela.pusztai@gmail.com) a következő dokumentumokat: 1. a disszertációt, 2. a tézisfüzetet, 3. a benyújtandó disszertáció plágiumellenőrzött verzióját, 4. a témavezetőjével aláíratott külön Word dokumentumot, melyben a plágiumellenőrzött fájl minden színessel jelölt részének magyarázatát adja arról, hogy miért nem használt idézőjelet és miért nem jelölt oldalszámot!

A PhD értekezés főbb építőkövei

0. Felvételi felkészítő program (a programba való bekerülést megelőzően): Kutatási szeminárium felvételizők számára (Kutszem0) + „Székelyföldi oktatáskutatás” képzési és kutatási modul. Cél: a doktori programra jelentkezők számára segítséget nyújtani a felvételre való felkészüléshez, a témaválasztáshoz és a kutatási terv elkészítéséhez.

1. Képzési és kutatási kreditek (1-4. félév), amelynek keretein belül többek között elkészülnek a doktori értekezés elméleti fejezetei, valamint a kutatás koncepcióját és a saját mérőeszközt magában foglaló részletes kutatási terv.

2. Komplex vizsga, tézisdolgozat (4. félév vége): a tézisdolgozat terjedelme a készülő disszertáció csaknem fele.

3. Fejezetvédek (5-8. félév), amelynek keretein belül elkészülnek a doktori értekezés empirikus fejezetei.

4. További kutatási kreditek (5-8. félév): az egyes kurzusok keretein belül többek között elkészül az adatbázis, a módszertani fejezet bővített változata, a táblázat- és ábrajegyzék, az irodalomjegyzék, a tézisfüzetet...

+ **Doktorjelölti program:** Kutatási szeminárium doktorjelölteknek és abszolvált doktoranduszoknak (Kutszem+). Cél: fórumot biztosítani az eszmecserére, a tézisfüzet, a disszertáció "kötelező" elemei, a disszertáció szerkezete, a hivatkozások listája, "szerzői" dilemmák

5. Előzetes vita

6. A végső értekezés leadása

Beszámolók, értékelések

- ▶ **Félévi beszámoló** (félévenként): a doktoranduszok által készített önreflexió, amely az előrehaladásuk és a témavezetővel való kapcsolattartásuk értékelésére vonatkozik, s ennek részét képezi a témavezetői konzultációkról készített emlékeztetők aláírt példánya is.
- ▶ **Témavezetői értékelés** (félévenként): a kutatómunka előrehaladása, a doktorandusz publikációs teljesítménye és konferenciákon való részvétele, a doktorandusz erősségei és fejlesztendő területei, a doktorandusszal való kapcsolattartás, a doktorandusz féléves teljesítményére adott érdemjegy.
- ▶ **Ösztöndíjas beszámoló** (félévenként): az ösztöndíjas doktoranduszok a félév elején kialakított munkatervükről, és az abban meghatározott feladatok teljesítéséről is beszámolót készítenek. Ennek célja a doktoranduszok számára biztosítani az önreflexió lehetőségét, valamint információt nyújtani a témavezető és a doktori program vezetője számára az ösztöndíj keretében elvégzett feladatokról.
- ▶ **Tézisdolgozat-értékelések** (4. félév vége): a témavezetők és a felkért opponensek bírálatot készítenek a doktori program vezetősége által előre megadott szempontok alapján.
- ▶ **Fejezetvédés-értékelések** (5-8. félévek): a témavezetők és a felkért opponensek bírálatot készítenek a doktori program vezetősége által előre megadott szempontok alapján.
- ▶ **Oktatói értekezletek** (félévenként): a doktoranduszok előrehaladását minden szemeszterben félévzáró oktatói értekezleten értékeljük, ahova meghívjuk az oktatókat és a témavezetőket.
- ▶ **Doktori kurzusok hallgatói véleményezése** a Neptun rendszeren keresztül (félévenként)
- ▶ **Elégedettségvizsgálat** (tanévenként): a kérdőív egy olyan minőségbiztosítási program része, melynek keretében éves rendszerességgel kérdezzük meg a doktoranduszoktól, hogy mennyire elégedettek.

Hasznos linkek gyűjtemény

- A Neveléstudományi Doktori Program honlapja:
<https://humandi.unideb.hu/node/158>
- Komplex vizsga tételsorok:
<https://humandi.unideb.hu/index.php/nevelestudomanyi-doktori-program-komplex-vizsga-tetelsor-2018-utan-vegzetek-0>
- A képzés felépítése:
https://humandi.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/kepzesi_tablázat_2023.pdf
- Aktuális félév: <https://humandi.unideb.hu/sites/default/files/inline-files/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3%20f%C3%BCzet%202023.pdf>
- Bölcsészettudományi Doktori Tanács – Szabályzatok:
<https://btkphd.unideb.hu/hu/node/221>
- Bölcsészettudományi Doktori Tanács – Fokozatszerzési eljárás:
<https://btkphd.unideb.hu/hu/node/223>